

Nr 237.

Av herr **Åman m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1947/48.

De vid arméns, marinens och flygvapnets musikkårer anställda musikeleverna åtnjuta för närvarande en kontant ersättning av 360 kronor för år. I Kungl. Maj:ts proposition nr 130 angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1947/48 (s. 154, 180 och 203) förutsätter föredragande departementschefen att denna ersättning tills vidare skall utgå med oförändrat belopp. Departementschefen anmäler emellertid, att försvarsväsendets underbefälsförbund gjort framställning hos Kungl. Maj:t om höjning av ersättningen, men framställningen har inte föranlett annan åtgärd än att densamma överlämnats till 1945 års försvarskommitté för att tagas under övervägande vid fullgörandet av det kommittén meddelade uppdraget.

Med nuvarande sammansättning av de militära musikkåreerna är antalet musikelever vid varje kår förhållandevis stort, och musikeleverna torde i mycket stor utsträckning tagas i anspråk i det egentliga musikutövandet. I vissa fall och i synnerhet vid de mindre kåreerna (typ III, där av 19 musiker inte mindre än 5 äro elever) torde tillgång på något så när utbildade och musikaliskt kunniga elever vara en absolut förutsättning för kåreernas spelbarhet. Vid bestämmandet av musikelevernas kontanta ersättning har man av allt att döma sökt anknytning i de värnpliktigas förhållanden, men eleverna torde mer vara att hänföra till den fast anställda personalen än till de värnpliktiga och utnyttjas såsom framgår av det anförda också i realiteten efter i allt väsentligt samma grunder som yngre fast anställt manskap.

Å det fast anställda manskapets löner utgå rörligt tillägg och kristillägg med för närvarande förhållandevis stor procentsats och numera också provisoriskt tillägg. Härigenom har disproportionen mellan det yngre fast anställda manskapets löner och den kontanta ersättningen för musikeleverna, vilken inte i motsvarande grad ökats, blivit mycket påtaglig. Genom den förestående löne-regleringen för det fast anställda manskapet blir den, om musikeleverna inte erhåller någon som helst kompensation i anslutning härtill, än mer i ögonen fallande. Skiljaktigheterna i fråga om den ekonomiska gottgörelsen bli så stora, att de måste framstå såsom orimliga. En snar förbättring av musikelevernas förmåner synes befogad.

Man torde vid en avvägning av den kontanta ersättningen åt musikeleverna

inte heller kunna bortse från förhållandena på den allmänna arbetsmarknaden och från de löner, som där bjudas den unga arbetskraften. Det är uppenbart att en kontant ersättning av 360 kronor för år eller 30 kronor för månad inte kan bidra till att göra anställningen såsom musikelev lönemässigt konkurrenskraftig. När därtill de framtidsmöjligheter, som anställningen såsom musikelev och sedermera som fast anställt manskap erbjuder, äro mycket osäkra och otillfredsställande, måste det framstå såsom än mer angeläget, att musikelevernas ekonomiska villkor snarast förbättras.

Jämförelserna med de värnpliktiga synas inte böra hindra en omedelbar höjning av den kontanta ersättningen åt musikeleverna. Menig värnpliktig, som fullgjort 390 dagars tjänstgöring, erhåller för närvarande 1:50 kr. för dag. Ersättningen till musikelev utgår oavsett tjänstgöringstid med 360 kronor för år eller 1 krona för dag. Redan ett konsekvent tillämpande av bestämmelserna för de värnpliktiga skulle medföra att åtminstone de äldre musikeleverna erhöle ytterligare 50 öre om dagen eller 180 kronor om året. Den långa elevtiden (ofta upp till 3 år), kraven på aktiv insats i kårernas musikutövande även från de yngre musikelevernas sida samt de allmänt taget otillfredsställande befordringsförhållandena och lönevillkoren för musikpersonalen utgöra ändock starka motiv för en ytterligare förbättring av den kontanta ersättningen.

I avvaktan på resultatet av den prövning av musikelevernas ekonomiska villkor, som uppdragits åt 1945 års försvarsutredning, och på kommitténs ställningstagande till de musikorganisatoriska frågorna överhuvud taget (departementschefens uttalande s. 119 i propositionen nr 130), vilket också torde vara av betydelse för denna fråga, synes den kontanta ersättningen provisoriskt böra höjas till i vart fall 720 kronor för år eller 2 kronor för dag.

Vi hemställa,

att riksdagen måtte dels besluta att den kontanta ersättningen för musikelever under budgetåret 1947/48 skall utgå med ett belopp av 720 kronor för år, dels vidtaga härav föranledd höjning av vederbörliga anslag.

Stockholm den 19 mars 1947.

Valter Åman.

Ewald Johannesson.

Einar Eriksson.

Ulla Alm.
